

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. E.N. Brons, mr. N. Gunes, mr. R.H. Haveman)

Uitspraaknr. 01.045

Datum:

31 augustus 2001

Onjuiste klachtbehandeling door directeur en bevoegd gezag; gegrond; PO.

De klacht

Leerkracht klaagt over de wijze waarop de bovenschools directeur en het bevoegd gezag een door een ouderpaar jegens hem ingediende klacht hebben behandeld. De ouders hadden geklaagd over zijn het pedagogisch optreden van de leerkracht jegens hun zoon en hadden gesteld dat hun zoon daardoor schade had opgelopen.

De leerkracht klaagt er met name over dat het bestuur zijn bevindingen heeft doorgestuurd naar het desbetreffende ouderpaar.

Visie van partijen

De leerkracht vertelt dat de bovenschools directeur en het bevoegd gezag in hun "Bevindingen" naar aanleiding van een klacht van een ouderpaar over zijn pedagogisch optreden naar hun zoon uitgebreid stilstaan bij zijn gehele pedagogisch-didactisch functioneren in heden en verleden. In het rapport wordt geen enkele gedraging van de leerkracht, waarover de ouders hebben geklaagd, aan de orde gesteld. De leerkracht vindt dan ook dat het eindrapport met deze inhoud niet naar de desbetreffende ouders gestuurd had mogen worden. Zeker nu er volgens hem formeel nooit een klacht bij het bevoegd gezag is ingediend. De ouders hadden namelijk bij de leerkracht zelf geklaagd.

De leerkracht wijst erop dat de ouders stellen dat door zijn pedagogische aanpak hun kind schade heeft opgelopen. Zij hebben evenwel geen enkele informatie gegeven over de aard en de reikwijdte van deze schade. Het bevoegd gezag had daarom niet zonder meer in zijn "Bevindingen" mogen stellen dat er schade is bij het desbetreffende kind. Tenslotte vindt de leerkracht dat directeur en bevoegd gezag tijdens de procedure meerdere keren het principe van hoor en wederhoor niet hebben toegepast.

De directeur en het bevoegd gezag beschrijven dat verschillende ouders begin oktober 1990 bij hen hebben geklaagd over het pedagogisch optreden van de leerkracht. Naar aanleiding hiervan zijn gesprekken gevoerd met de ouders en met de leerkracht en zijn er afspraken gemaakt. Directeur en bevoegd gezag erkennen dat de bewuste klacht van dit ouderstel nooit bij hen is ingediend, maar dat de ouders na de gemaakte afspraken te kennen hebben gegeven dat deze klacht bleef staan. Ondanks dat de klacht niet formeel was ingediend diende hij volgens het bevoegd gezag zorgvuldig te worden behandeld. Hierbij past dat de ouders op de hoogte worden gesteld van het resultaat van de klachtbehandeling. Met betrekking tot de geleden schade merken zij op dat de desbetreffende leerling naar aanleiding van de affaire uit zijn vertrouwde schoolomgeving is gehaald en dat een kinderarts diverse malen heeft aangegeven dat het kind door de gebeurtenissen was beschadigd. De directeur en het bevoegd gezag stellen dat de regel van hoor en wederhoor door hen zorgvuldig is toegepast. Het enkele

feit dat sommige stukken niet aanstonds aan de leerkracht zijn verzonden doet daaraan niets af.

Overwegingen van de Commissie

In deze zaak is van belang een onderscheid te maken tussen hetgeen een bevoegd gezag en daarmee een bovenschools directeur vanuit de functie van werkgever hebben te ondernemen op het moment dat voor hen aan het licht komt dat een van de onderwijsgeevenden niet naar behoren zou functioneren en hetgeen een bevoegd gezag in acht heeft te nemen op een moment dat jegens een van de onderwijsgeevenden een klacht wordt ingediend.

In het laatste geval is het een vereiste van zorgvuldigheid dat bij de behandeling van de klacht, of die nu plaatsvindt door de klachtencommissie of door het bevoegd gezag, degene tegen wie de klacht is gericht, voldoende gelegenheid krijgt zijn visie te geven omtrent de klacht. Daarvoor is nodig dat direct vanaf het begin duidelijk is op welke concrete gedraging de klacht betrekking heeft, wie deze heeft ingediend en wanneer de klacht is ingediend.

In het eerste geval zullen het bevoegd gezag en de directie zich enkel hebben te verstaan met de desbetreffende onderwijsgevende en hem dienen te brengen tot verbetering in zijn functioneren dan wel op andere wijze de kwaliteit van het werk te waarborgen. Ook dan zal een aantal belangrijke beginselen in acht moeten worden genomen.

De door de leerkracht ingediende klacht richt zich in de eerste plaats op het feit dat het bevoegd gezag op 18 januari 2001 de door deze op 16 januari 2001 vastgestelde "Bevindingen" bekend heeft gemaakt aan het ouderpaar.

Dienaangaande stelt de Commissie vast dat het ouderpaar samen met andere ouders begin oktober 1999 bezwaren bij de bovenschoolse directeur heeft geuit over het pedagogisch optreden van de leerkracht. Van een op grond van de klachtenregeling formeel ingediende klacht was op dat moment geen sprake. Het is terecht dat de bovenschoolse directeur naar aanleiding van deze bezwaren van de ouders een en ander met beide partijen heeft besproken en dat hij met de leerkracht een aantal afspraken heeft gemaakt ter verbetering van diens pedagogisch functioneren.

De Commissie stelt tevens vast dat in de periode daarna het desbetreffende ouderpaar op geen enkel moment op grond van de klachtenregeling duidelijk en schriftelijk een klacht tegen de leerkracht heeft ingediend, noch bij het bevoegd gezag noch bij de klachtencommissie. Hetgeen zij de leerkracht verwijten over de gevolgen van zijn optreden voor hun kind hebben de ouders op 16 december 1999 door middel van een niet door henzelf maar door een kinderarts geschreven brief alleen aan de leerkracht privé bekend gemaakt. Deze heeft daar op zijn eigen wijze op gereageerd.

Het feit dat het ouderpaar op 11 januari 2000 aan het bevoegd gezag de mededeling heeft gedaan dat de klacht tegen de leerkracht blijft staan, is volstrekt onvoldoende om aan te nemen dat het ouderpaar bij het bevoegd gezag een klacht tegen de leerkracht heeft ingediend. Met deze mededeling is namelijk in het geheel niet bekend wat deze klacht behelst. Eveneens is de mededeling van 22 augustus 2000 van de ouders dat hun klacht overeenkomt met hetgeen zij op 16 december 1999 door de kinderarts aan de leerkracht hebben laten schrijven, onvoldoende om aan te nemen dat er een klacht tegen de leerkracht bij het bevoegd gezag is ingediend. Deze mededeling is namelijk gedaan op een moment dat het bevoegd gezag reeds had besloten tot het instellen van een onderzoek.

De Commissie is dan ook van oordeel dat gezien het feit dat er geen formeel ingediende klacht valt aan te wijzen, het bevoegd gezag de "Bevindingen" van 16 januari 2001 op geen enkele wijze aan deze ouders bekend had moeten maken.

Ook indien op dezelfde wijze als directeur en bevoegd gezag doen ervan wordt uitgegaan dat de ouders hun grieven in een klacht hebben neergelegd, dan nog is de Commissie van oordeel

dat het bevoegd gezag de "Bevindingen" van 16 januari 2001 niet in deze bewoordingen en met deze reikwijdte en strekking aan de ouders bekend had behoren te maken.

Ten eerste hebben de grieven van het ouderpaar betrekking op het pedagogisch optreden van de leerkracht ten opzichte van hun kind. De mededelingen in de "Bevindingen" van het bevoegd gezag aan de ouders hadden daartoe beperkt dienen te blijven en zich niet moeten uitstrekken over het geven van een oordeel over het algemeen functioneren van de leerkracht als onderwijsgevende.

Ten tweede hebben de ouders gesteld dat ten gevolge van het optreden van de leerkracht er schade was ontstaan bij hun kind. Daarover hebben zij geen enkele informatie wensen te verstrekken. Er is enkel de uitspraak van de kinderarts dat deze schade aanwezig is. Alleen al omdat deze arts tevens is opgetreden als gemachtigde van de ouders, had het bevoegd gezag hem niet ook als deskundige mogen beschouwen. De rol van de deskundige vereist een mate van onafhankelijkheid die niet te rijmen is met het optreden als gemachtigde. De enkele uitspraak van de kinderarts is daarom onvoldoende grond om dergelijke vérgaande mededelingen te doen als het bevoegd gezag heeft gedaan in de "Bevindingen". Op dit punt had het bevoegd gezag, nu het niets meer wist over de schade dan de enkele mededeling dat deze zou bestaan, zich in de "Bevindingen" dienen te onthouden van het doen van welke mededeling dan ook waaruit een erkenning kon worden afgeleid met betrekking tot de beweerdelijke schade en de causaliteit tussen het optreden van de leerkracht en het ontstaan van deze schade.

Ten derde heeft de leerkracht, indien wordt aangenomen dat er een klacht jegens hem is ingediend, onvoldoende gelegenheid gekregen tot het voeren van verweer. Met hem is op 16 juni 2000 een gesprek gevoerd door de bovenschoolse directeur. Vooraf heeft hij geen gelegenheid gekregen zich voor te bereiden op dit gesprek. Aan hem is een aantal relevante stukken niet van tevoren ter kennisname toegestuurd. Evenmin heeft hij gelegenheid gekregen te reageren op hetgeen het ouderpaar en de kinderarts in het gesprek van 22 augustus 2000 aan de bovenschoolse directeur hebben meegedeeld. Het verslag van dit gesprek heeft hij niet eerder gekregen dan op het moment dat hij de "Bevindingen" van 16 januari 2001 kreeg toegestuurd. Hierdoor is het beginsel van het gelegenheid krijgen tot een eerlijke verdediging verregaand geschonden.

De klacht is dan ook gegrond.

Ter zake van de te nemen maatregelen merkt de Commissie op dat de eer en goede naam van de leerkracht ten onrechte in geding zijn gekomen waar de directeur en het bevoegd gezag dit hadden kunnen vermijden. Het ligt dan ook in de rede dat zij in overleg met de leerkracht nader bepalen op welke wijze de leerkracht daarin tegemoet kan worden gekomen.

Tevens ligt het gelet op het verloop van deze zaak in de rede dat het bevoegd gezag opnieuw nauwgezet de werking van de klachtenregeling en de wijze waarop klachten worden benaderd en behandeld evalueert met alle betrokkenen. Daarbij zal aandacht moeten worden geschonken aan de positie en de rol van de vertrouwenspersoon en zal tevens bezien kunnen worden in hoeverre belangrijke uitgangspunten bij het behandelen van klachten vertaald kunnen worden in een aantal praktische aanwijzingen, neergelegd in een protocol.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is gegrond.

Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bevoegd gezag:

1. in overleg met de leerkracht nader te bepalen op welke wijze klager tegemoet wordt

gekomen ten aanzien van het feit dat door de verzending van de "Bevindingen" van 16 januari 2001 zijn eer en goede naam onnodig in geding zijn gebracht;

2. de werking van de klachtenregeling en de wijze waarop klachten worden benaderd en behandeld met inachtneming van de door de Commissie gegeven overwegingen te evalueren en zonodig een protocol met praktische aanwijzingen voor betrokkenen op te stellen.